

Της **Δέσποινας Κουτσούμπα**

Το 2013 ανέβηκε στο Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων η παράσταση “Ο Αρτώ θυμάται τον Χίτλερ και το Καφέ Ρομάν”. Έχει μια ιστορία όλο αυτό, που σχετίζεται με τα χτεσινά του Εθνικού Θεάτρου.

Το 2013 έμαθα από κάποιο φίλο ότι ο σκηνοθέτης Δ. Καντιώτης έχει ανεβάσει μια παράσταση για τον Χίτλερ, που δεν βρίσκει χώρο να την παίξει, γιατί τα ιδιωτικά θέατρα φοβούνται μην τους την πέσουν οι χρυσαυγίτες και τους κάψουν. Ήταν η εποχή ανόδου της Χρυσής Αυγής, πριν τη δολοφονία Φύσσα, και ο φόβος φυλούσε τα έρμα (δηλαδή τους ιδιώτες επιχειρηματίες του θεάτρου, που δεν είναι και πρώτο τους μέλημα η καλλιτεχνική ελευθερία, φοβούμαι...). Τότε ήμουν πρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, και ο σύλλογος όπως όλοι ξέρετε έχει στη χρήση του ένα δημόσιο κτίριο (που κανονικά ανήκει στο Υπουργείο Πολιτισμού).

Επικοινωνήσα με τον σκηνοθέτη και του είπα ότι μπορούμε να προσφέρουμε το δικό μας κτίριο για να παιχτεί η παράσταση -κανείς από το ΔΣ δεν είχε αντίρρηση- γιατί αυτή πρέπει να είναι η λειτουργία ενός δημόσιου κτηρίου που ανήκει στο Υπουργείο Πολιτισμού: να χρησιμοποιείται για να μην υπάρχει καλλιτεχνική λογοκρισία. Τελικά το έργο δεν ήταν για τον Χίτλερ, ήταν ακόμη πιο προκλητικό: βασιζόταν στο θαυμασμό που είχε εκφράσει ο Αρτώ για τον Χίτλερ και μίλαγε για τους μηχανισμούς παγίδευσης των διανοουμένων στην τερατώδη γοητεία του φασισμού και των ολοκληρωτικών συστημάτων. Ήταν ένα αντιφασιστικό έργο, βασισμένο σε ένα κείμενο θαυμασμού για τον Χίτλερ. Γιατί αυτό κάνει η τέχνη: μπορεί να μετατρέψει ένα κείμενο θαυμασμού του φασισμού σε μια δυνατή αντιφασιστική θεατρική παράσταση. Κι αυτό είναι δουλειά του σκηνοθέτη πρώτ’ από όλα.

Ο Δ. Καντιώτης με ρώτησε αν φοβάμαι για το κτίριο του Συλλόγου. Του απάντησα ότι δεν θα τολμήσουν οι Χρυσauγίτες να την πέσουν, γιατί αν δεν φοβάσαι φοβούνται αυτοί, κι ότι αν

μας απειλήσουν, θα καλέσουμε κόσμο να περιφρουρήσει το χώρο. Κι ότι στην τελική, ότι κι αν συμβεί, η αντίσταση στη λογοκρισία και η καλλιτεχνική ελευθερία είναι κάτι που αξίζει να θυσιάσουν μερικοί τοίχοι γι' αυτό -κι ότι κανένας συνάδελφος δεν θα χε αντίρρηση. Η παράσταση ανέβηκε, κανείς δεν απείλησε, όλα πήγαν καλά. Γιατί η λειτουργία του φόβου είναι όταν φοβάσαι. Αν δεν φοβηθείς, αυτός που προσπαθεί να σε τρομοκρατήσει, απλώς σβήνει...

Με αφορμή αυτά λοιπόν, θέλω να πω:

Άσχετοι δήθεν “φιλελεύθεροι”, ο σκηνοθέτης μιας θεατρικής παράστασης μπορεί να χρησιμοποιήσει όποιο κείμενο θέλει και μπορεί να μετατρέψει ακόμη κι ένα κείμενο που εκθειάζει την ατομική τρομοκρατία (που καμία σχέση, το κείμενο ήταν για τα βασανιστήρια που υπέστη ως κρατούμενος), σε μια κραυγή ανθρωπισμού.

Άθλιοι δήθεν φίλοι της ελευθερίας του λόγου, στην καλλιτεχνική ελευθερία δεν υπάρχουν στεγανά και προϋποθέσεις. Ή την υπερασπίζεσαι ή όχι, είτε συμφωνείς είτε διαφωνείς. Κι εσείς δεν την υπερασπίζεστε. Όχι του Κορκονέα (που αναρωτιέστε) αλλά και το Ο Αγών μου του Χίτλερ μπορεί να ανέβει θεατρική παράσταση, και θα το υπερασπιζόμουν -σε κάθε περίπτωση, δεν ξέρω κανέναν καλλιτέχνη που θα το ανέβαζε για να υποστηρίξει τον φασισμό, αλλά εσείς είστε κρυπτοφασίστες και δεν το ξέρετε καν αυτό.

Λιβαθηνέ, είσαι πολύ λίγος και είσαι ακατάλληλος για τη θέση. Το Εθνικό είναι για να παίζονται και παραστάσεις που δεν θα μπορούσαν να ανέβουν σε ένα ιδιωτικό θέατρο. Τι θα πει σε απείλησαν με ρουκέτες; Αυτοί που υπερασπίζονται τα θύματα από τις ρουκέτες; Κάθε μέρα θα μπορούσαμε να είμαστε έξω από το θέατρο και να υπερασπιζόμαστε το να γίνει η παράσταση. Να παραιτηθείς.

Άθλια ανθρωπάκια της κυβέρνησης, ου λoidωρείτε την έννοια της αριστεράς, σας έκανε μπου η Αμερικάνικη Πρεσβεία; Σας είπαν ότι δεν πρέπει να ανέβει μια παράσταση που έχει μέσα φράσεις ενός δολοφόνου, αυτοί που έφτιαξαν τον ISIS και την Αλ-Κάιντα; Και κλάσατε τα βρακιά σας; Και μας κάνατε Τεχεράνη; Και κατεβάσατε την παράσταση; (Μη μου πει κανείς ότι την κατέβασε το ΔΣ του Εθνικού, γιατί αν η κυβέρνηση και το Υπουργείο έλεγαν στο Λιβαθινό ότι του δίνουν την πολιτική κάλυψη, προφανώς δεν θα χε φοβηθεί τις... ρουκέτες!). Και πανηγυρίζει ο Άδωνις και ο Μουρούτης; Πόσο πιο χαμηλά θα πέσετε;

Να απαιτήσουμε να ανέβει η παράσταση ξανά. Το λιγότερο που πρέπει να κάνουμε.